

Fiscale ethiek

Mr. Jan Tuerlinckx
Advocaat-vennoot

***Ethics is knowing the difference between
what you have a right to do and what is
right to do***

***The first step in the evolution of ethics is a
sense of solidarity with other human
beings***

Fiscale ethiek

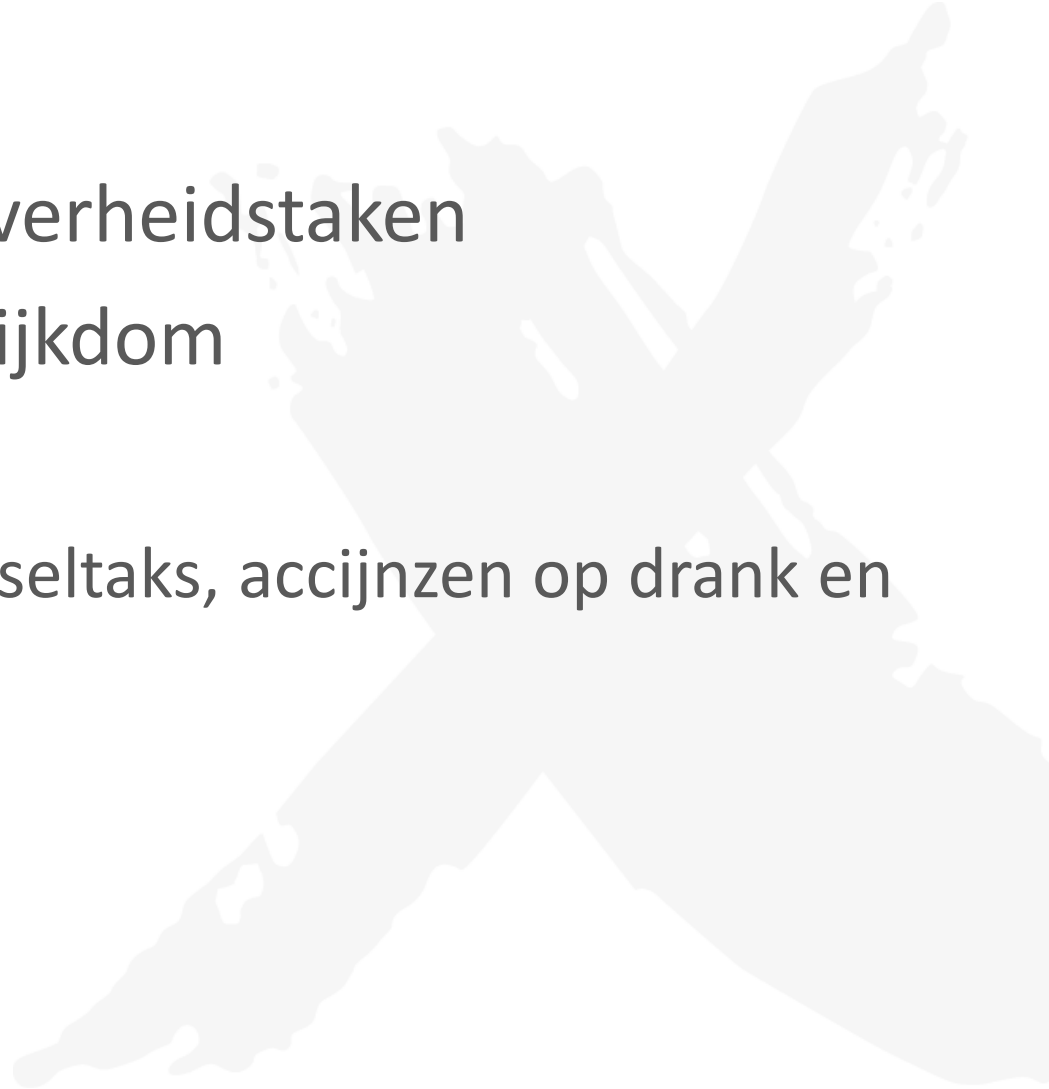
- Komt nu zeer sterk aan bod in kader van strijd tegen fiscale fraude en te agressieve fiscale planning
- Hangt samen met rechtvaardigheid
 - Is een fiscaal systeem rechtvaardig?
 - Is het handelen van belastingplichtigen ethisch rechtvaardig?
 - Is het handelen van de fiscale administratie ethisch rechtvaardig?

Fiscale soevereiniteit

- Geen fiscale harmonisatie op wereldvlak
 - BEPS: strijd tegen agressieve belastingontwijking
 - Dubbelbelastingverdragen
- Beperkte fiscale harmonisatie op Europees vlak
 - BTW heeft Europees wettelijk kader
 - Moeder-Dochterrichtlijn, Fusierichtlijn, ...
 - ATAD-richtlijn
 - Voorstel gemeenschappelijk geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting

Doel van belastingen

- Financiering van overheidstaken
- Herverdeling van rijkdom
- Sturen van gedrag
 - E.g. suikertaks, dieseltaks, accijnzen op drank en tabak ...

Doel van belastingen

- 2016
 - “Oorlog om belastbare grondslag”: innoverende belastingen om concurrentie aan te gaan met overige landen
 - Harde aanpak
 - Criminalisering van belastingplichtige: megaboetes
 - Fiscale visitaties: actief zoekrecht?
 - Systematische uitbreiding onderzoeksbevoegdheden
 - Opdrijven gegevensuitwisseling met andere staten
 - Iedereen moet een “fair share of taxes” betalen

Historische analyse van fiscale normen

- **Tot 1993**
 - Fiscaliteit is zuivere rekenmodule
 - Belastingen = pure en zuivere toepassing belastingwet
 - Mogelijkheid tot optimalisatie: “Brepolsdoctrine”
- **1993-2005**
 - Globale verantwoording van maatregel op tijdstip van verrichting
 - Handelingen worden getoetst aan economische realiteit
 - Invoeren algemene antimisbruikbepaling

Historische analyse van fiscale normen

- **2005-2015**

- Fiscaliteit moet beantwoorden aan individueel, daadwerkelijk en concreet belang
- Oprichting Rulingcommissie

- **2016 - ...**

- Gedrag onderneming moet beantwoorden aan een duurzame en maatschappelijke doelstelling
- Meer aandacht voor ethische → **fair share of taxes**

Historische analyse van fiscale normen

- Voorbeeld: interne meerwaarden
 - **1999**: vrij gebruik van holdingstructuren
 - **1999-2008**: beperkte voorwaarde voor de toekomst (algemeen toegepast) (engagements)
 - **2009-2014**: individuele toetsing in functie van concrete onderneming ('cash-excess'-doctrine)
 - **2015**: beperkingen naar toekomst: nieuwe beoordeling bij aanwending van het voordeel (toetsing met antimisbruikbepaling)
 - **2017**: wetgevend ingrijpen?

Maatschappelijke evolutie fiscale normen

- **1995:** tolerantie belastingontduikers / agressieve ontwijkers
- **1995-2003:** fraudeurs moeten belastingen betalen + (beperkte) administratieve boete – strafrechtelijk pardon
- **2003-2010:** afbrokkeling fiscaal pardon – strafrechtelijke bestraffing mogelijk
- **2011-2015:** invoering witwasdoctrine – verbeurdverklaring onrechtmatig verkregen gelden
- **2015 - ...:** iedereen moet 'fair share of taxes' betalen

Fair share of taxes

- Hangt samen met perceptie
 - Een inkomstenbelasting met tarief van 80% zal als onrechtvaardig worden beschouwd
 - Ontwijking van een dergelijke belasting zal dan maatschappelijk minder onethisch worden bevonden
 - Omgekeerd zal een ongelijke behandeling van twee vergelijkbare belastingplichtigen als onethisch worden beschouwd

Fair share of taxes

- Hangt samen met rechtszekerheid
 - Wetgever kan onmogelijk alle nieuwe ontwikkelingen voorzien → bewuste keuze voor vage/onbepaalde normen
 - Wetgeving bevat bijgevolg lacunes en laat ruimte voor verschillende interpretaties
 - Belastingplichtige kan ervoor opteren om deze lacunes uit te hollen (morele keuze belastingplichtige)

Ethisch handelen overheid

- Rechtszekerheid bieden
 - Helder begrippenkader met logische samenhang
 - Vage normen
 - Is onbepaald, abstract en heeft groter toepassingsgebied
 - Is flexibel en kan inspelen op evoluties
 - Grote administratieve en rechterlijke vrijheid → willekeur
 - Scherp omlijnde regels
 - Meer mogelijkheid tot gedragsbeïnvloeding
 - Rigiditeit en starheid
 - Naar een autonoom fiscaal recht?
 - Wisselwerking burgerlijk recht, boekhoudrecht, vennootschapsrecht en gerechtelijk recht
 - Primauteit van het boekhoudrecht

Ethisch handelen overheid

- Rechtszekerheid bieden
 - Coherentie en consistentie
 - Primauteit van wettelijke bepalingen
 - Discussie art. 90, 1° WIB92 > 90,10° WIB92
 - Discussie algemene antimisbruikbepaling > specifieke antimisbruikbepaling
 - Eenzelfde fiscaal begrippenapparaat op federaal en regionaal niveau
 - Temporele werking van wetgevend kader
 - Regelneverij
 - Reparatiewetgeving

Ethisch handelen overheid

- Respect voor fiscaal legaliteitsbeginsel
 - Geen belasting zonder wet (art. 172 G.W.)
 - Geen verdoken interpretaties
 - Pseudo-wetgeving
 - Ruime interpretaties vervat in circulaires
 - Rulingcommissie stelt aanvullende voorwaarden
 - Subjectieve interpretaties van fiscale administratie
 - Naleven ‘in dubio contra fiscum’-beginsel
 - Respect voor intra-(deel)statelijke bevoegdheidsverdeling
 - Antimisbruikbepalingen niet misbruiken

Ethisch handelen overheid

- Weldoordachte keuzes maken
 - Geen *ad hoc*-wetgeving ‘à la tête du redevable’
 - Speculatietaks
 - Geen ongelijkheden creëren o.w.v. budgettaire redenen
 - Beperken overdracht DBI-overschot (‘Cobelfret’-rechtspraak)
 - Beperken notionele interestaftrek (‘Argenta’-rechtspraak)
 - Voorstel oprichting Cel Superrijken
 - Geen ‘kleine onrechtvaardige regels’
 - Zie VAA-problematiek
 - Zie KI en huurwaarde-problematiek
 - ➔ Nadenken over fiscale class action (vgl. Nederland)

Ethisch handelen overheid

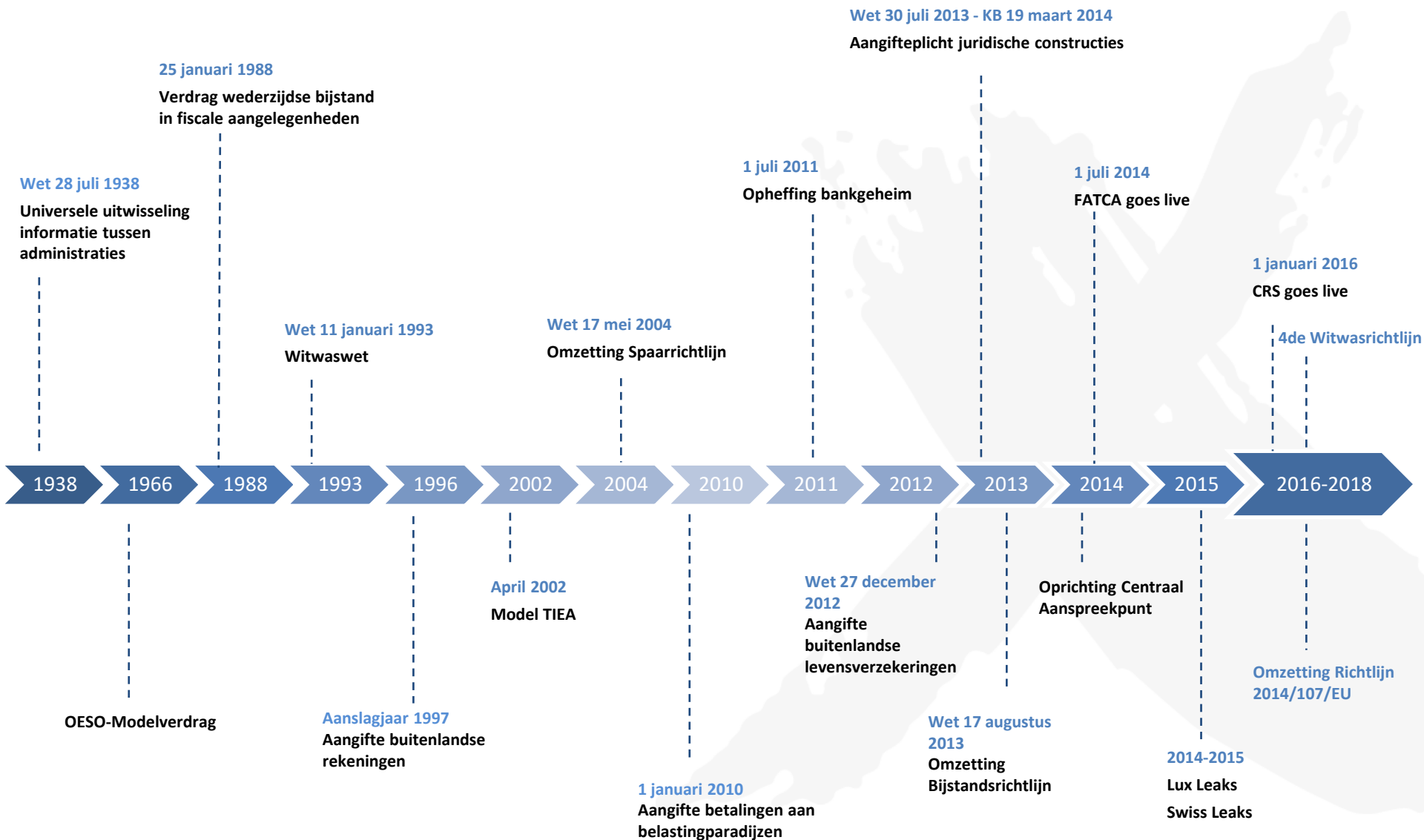
- Redelijkheid
 - Afweging individuele rechten belastingplichtige t.o.v. algemeen belang
 - Bewijsproblematiek inzake historisch vermogen
 - Invoegen getrapt systeem van sanctionering (vgl. Groot-Brittannië)
 - Bvb.: niet-betalingen (t.g.v. insolvabiliteit), georganiseerde criminaliteit (fraudecarrousels), zwarte economie, juridische interpretaties, fouten en onzorgvuldigheid bij aangifte
- Maatschappelijk beheersen van debat als onderneming in oog van storm komt
- Oppassen voor gevaar van digitale democratie

Ethisch handelen overheid

- Nemen van maatregelen om fiscale moraliteit te sensibiliseren → **Fiscale transparantie**
 - Invoeren anti-witwaswetgeving
 - Invoeren regularisatiewetgeving
 - 2004: EBA
 - 2005: EBAbis
 - 2013: EBAter
 - 2016: EBAquater
 - Stijgende gegevensuitwisseling
 - FATCA
 - 2017-2018: Common Reporting Standard

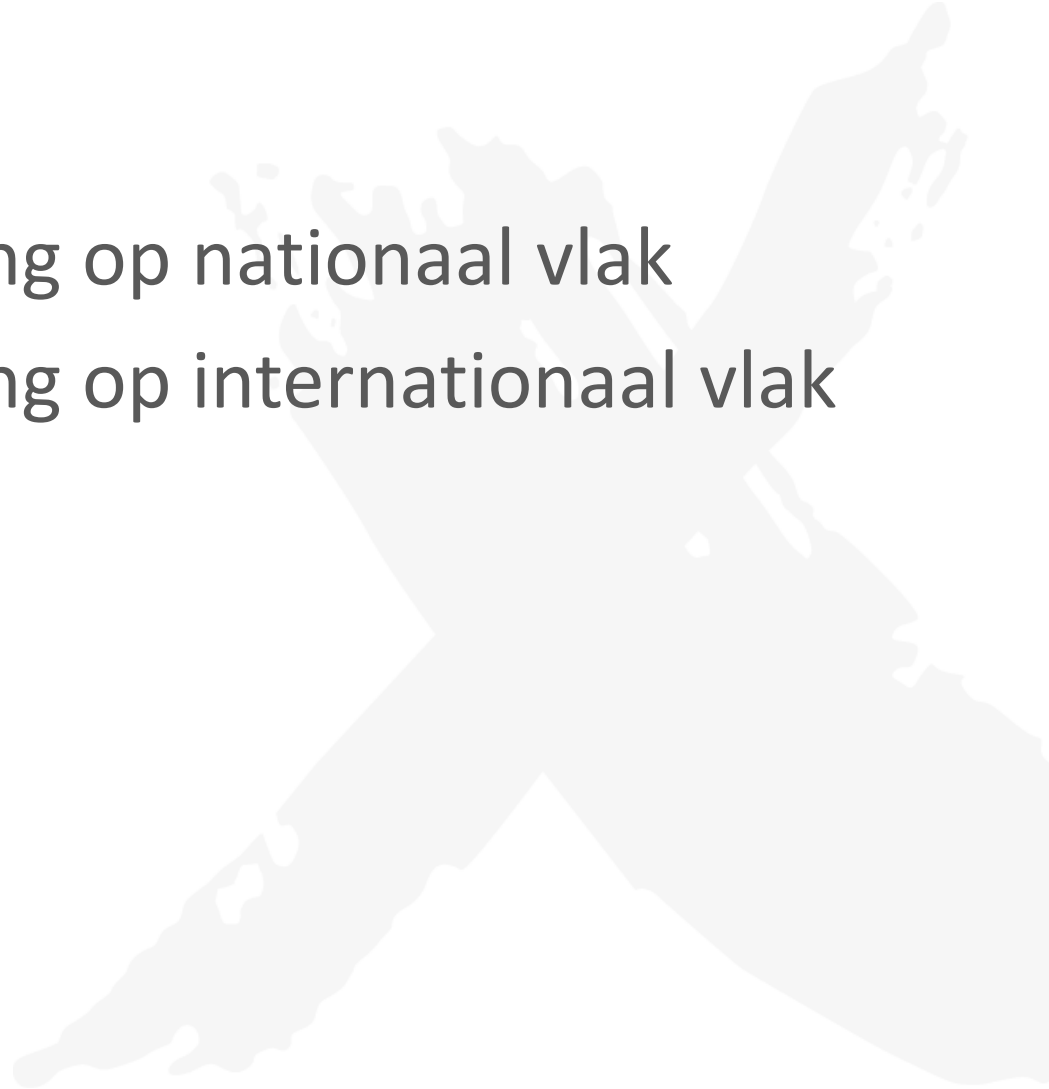
TIMELINE

BEPS

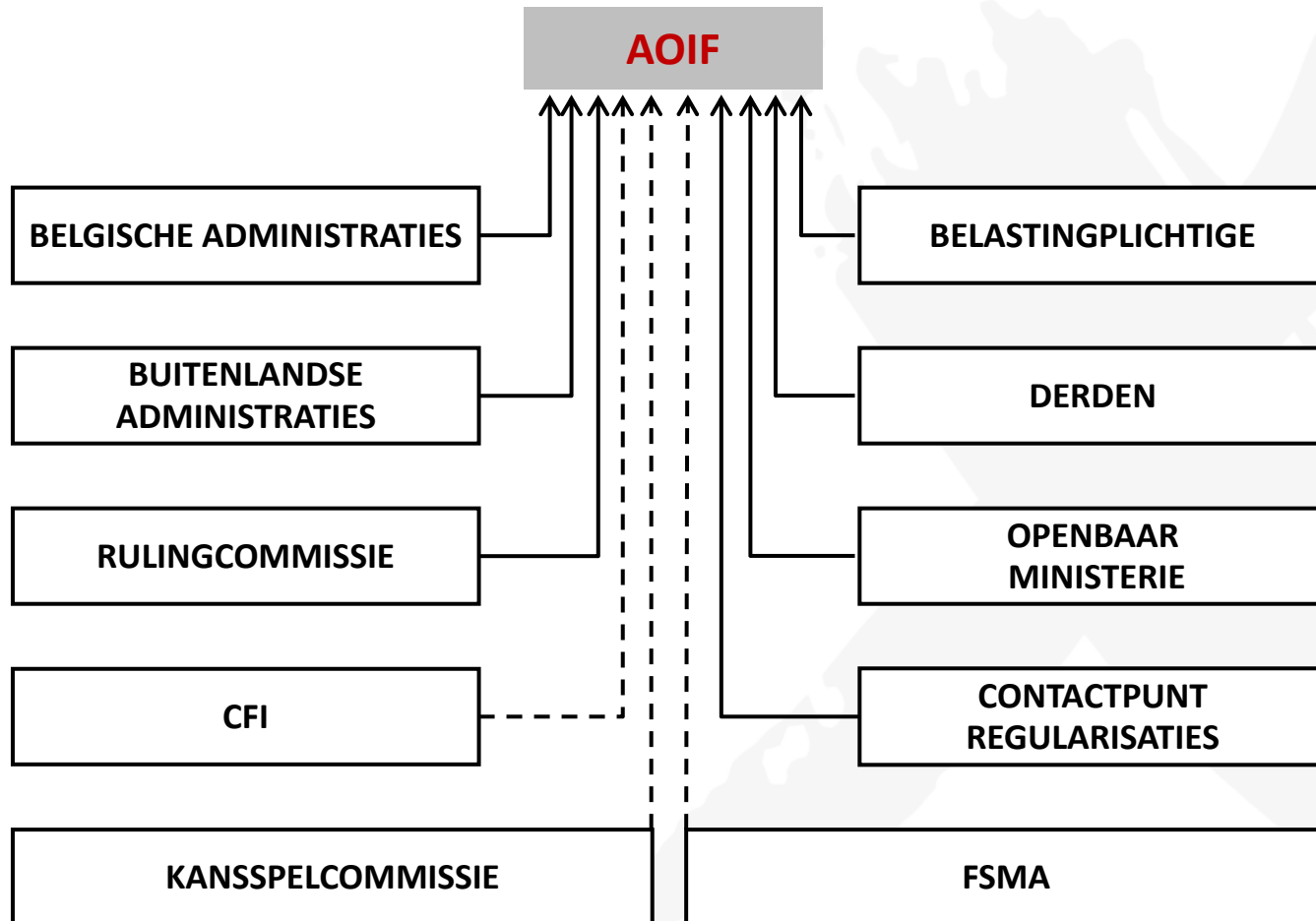

Fiscale transparantie

- Gegevensuitwisseling op nationaal vlak
- Gegevensuitwisseling op internationaal vlak

Fiscale transparantie - nationaal

Fiscale transparantie – nationaal Belastingadministraties

- **Wet 28 juli 1938:** rechtmatig verkregen fiscale informatie mag worden uitgewisseld en aangewend door andere fiscale administraties
- ➔ Respect voor doelgebonden karakter van fiscale controle: controle inzake zegelrechten mag niet aangewend worden voor controle inzake registratierechten) (Cass. 9 januari 1936) = **machtsafwending**
- ➔ Regel: uitwisseling op verzoek, maar spontane uitwisseling is toegelaten (Cass. 18 maart 1994)
- ➔ Mag aangewend worden voor taxatie van derden (Antwerpen 25 maart 1991)
- ➔ Bancaire informatie: uitgewisselde informatie mag niet aangewend worden indien aangezochte administratie die niet zelf van bank zou hebben verkregen (Cass. 14 september 2007)

Fiscale transparantie – nationaal Belastingadministraties

- **Wet 23 december 2009:** subsidiaire uitbreiding fiscaal onderzoek (aanpassing art. 335 WIB 92)
- ➔ Fiscale onderzoeksmachten kunnen ook aangewend worden i.k.v. fiscale controle van andere belastingen (bvb. huiszoeking in kader van douane mag ook aangewend worden voor controle BTW)
- **Wet 23 december 2010:** elke inlichting, stuk, PV of akte, verkregen *in het uitoefenen van zijn functie* ontdekt of bekomen, mag worden aangewend (art. 336 WIB 92)
- **Fiscaal beroepsgeheim:** plicht tot discretie buiten uitoefening van ambt (art. 337 WIB 92)

Fiscale transparantie – nationaal

Openbare diensten

- Besturen van Gemeenschappen, Gewesten, provincies, agglomeraties, intercommunales, nationale openbare instellingen en diensten
 - Zeer ruime interpretatie “openbare instellingen” (art. 329 WIB 92)
 - **Meewerkingsverplichting:** overdracht en/of inzage van alle in hun bezit zijnde inlichtingen op verzoek van belastingadministratie (art. 327, §1 lid 1 WIB 92) ≠ spontane informatie-uitwisseling
- ➔ **Zelfde meewerkingsverplichting voor parket en griffie van rechtscolleges:** wel uitdrukkelijk akkoord Openbaar Ministerie nodig voor stukken uit gerechtelijke procedures (art. 327, §1 lid 1 WIB 92)

Fiscale transparantie – nationaal

Andere instellingen

- **Kansspelcommissie:** *Minister van Financiën* in kennis stellen van concrete elementen van fraude die vermoedelijk wijzen op bestaan of op voorbereiding van een op fiscale fraude gericht mechanisme in hoofde van organen die zij controleert (art. 327, §6 WIB 92)
- **Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA):** doet *bij het gerecht* aangifte van bijzondere mechanismen die door onderneming onder haar toezicht zijn opgezet met als doel of gevolg fiscale fraude door derden te bevorderen (art. 46 Wet 2 augustus 2002)
- **Parket:** *Minister van Financiën* in kennis stellen van indiciën van ontduiking inzake (in)directe belastingen (art. 2 Wet 28 april 1999)
- **Cel Financiële Informatieverwerking (CFI):** zie witwassen

Fiscale transparantie – nationaal Witwassen

Wet 11 januari 1993

- **CFI:** belast met verwerken en verstrekken van informatie van meldingsplichtigen met oog op bestrijding van witwassen van geld en financiering van terrorisme + overleg en samenwerking tussen nationale overheidsinstanties (buitenlandse FIU, OLAF, e.d.m.)
- ➔ Doormelding aan Openbaar Ministerie en verzet tegen uitvoering verrichting in tijd i.g.v. aanwijzingen witwassen of financiering terrorisme
- **Meldingsplichtigen**
 - Eerste categorie: Nationale Bank van België, Deposito- en Consignatiekas, B-post, kredietinstellingen naar Belgisch recht, verzekerings- en beleggingsondernemingen, e.d.m.
 - Tweede categorie: vrije beroepers (notarissen, deurwaarders, bedrijfsrevisoren, externe erkende boekhouders(-fiscalisten), advocaten) → uitzondering op beroepsgeheim
 - Derde categorie: kansspelinrichtingen
- **Meldingsplicht + geheimhoudingsplicht van melding:** bij kennis of vermoeden dat een uit te voeren verrichting verband houdt met witwassen van geld of financiering van terrorisme
- ➔ Uitzondering: tweede categorie (bvb. bepalen rechtspositie cliënt)

Fiscale transparantie – nationaal Witwassen

Ernstige fiscale fraude: Wet 17 juni 2013 - Wet 15 juli 2013 (fiscale wetboeken en Strafwetboek)

- Aanpassing KB 3 juni 2007
 - Geen wettelijke definitie → ernstig = aanmaak en/of gebruik valse stukken; omvangrijk en abnormaal bedrag van verrichting gelet op activiteiten en vermogen van dader
 - Sneller effectieve melding bij CFI
 - Belang van notie “ernstige fiscale fraude”
 - Voor meldingsplichtige beroepsbeoefenaars
 - In kader van regularisaties
 - Gerechtelijke weg op grond van Una Via-wet
- ➔ Kritiek vanuit praktijk: te weinig meldingen tweede categorie (2010 (46), 2011 (52), 2012 (99))
- ➔ 4de Witwasrichtlijn

Fiscale transparantie – nationaal Witwassen

Wet 29 maart 2012

- Plafond voor betalingen met cash geld bij handelaars: indien prijs gelijk is aan of meer bedraagt dan 3.000 EUR, kan men slechts tot 10% van prijs cash betalen met een plafond van max. 3.000 EUR (art. 21 Wet 29 maart 2012)
- Grenzen gelden ongeacht de verkoop of dienstprestaties gebeurt in één verrichting of in meerdere verrichtingen of via meerdere verrichtingen plaatsvindt waartussen een verband lijkt te bestaan
- Bij niet naleving: meldingsplicht aan CFI + mogelijke sanctie (10% onwettelijk cash betaald bedrag (max. 1.350.000 EUR))
- Recent: discussie om plafond op te trekken naar 7.500 EUR
- Voor aankoop onroerend goed: geen cash meer (art. 20 Wet 29 maart 2012)

Fiscale transparantie – nationaal Bankgeheim

- Geen bankgeheim i.g.v. bestaan of voorbereiding van mechanisme van belastingontduiking (art. 318 WIB 92)
- Verplichting om feiten inzake witwassen van geld mee te delen aan CFI (zie eerder)
- Beperking bankgeheim per 1 juli 2011 (art. 322 WIB 92)
 - Aanwijzingen belastingontduiking
 - Vastgesteld indiciair tekort
 - Vraag buitenlandse belastingadministratie

Fiscale transparantie – nationaal Bankgeheim

Procedure

1. eerst informatie opvragen bij belastingplichtige zelf met duidelijke vermelding van opheffing van bankgeheim bij niet-medewerking
2. bij niet antwoord binnen maand - directeur moet nagaan of aan voorwaarden is voldaan
3. ambtenaar (inspecteur) wordt toelating geven om bij financiële instelling inlichtingen op te vragen om bedrag van belastbare inkomsten te bepalen
4. samen met vraag naar de bank (CAP) wordt belastingplichtige per aangetekend schrijven op de hoogte gebracht van aanwijzingen van fraude of van gegevens op grond waarvan men een indiciaal tekort vermoedt

Fiscale transparantie – nationaal Centraal Aanspreekpunt (CAP)

KB's 17 juli 2013, 3 februari 2014 en 3 april 2015

- Jaarlijkse verplichting bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling om cliënten te identificeren en nummers van hun rekeningen en contracten (hypothecaire lening, kredietopening, consumentenkrediet, financiële leasingcontracten en overeenkomsten m.b.t. beleggingsactiviteiten) mee te delen
- Niet voor buitenlandse instellingen zonder vestiging in België (zie echter meldingsplicht)
- Inzagerecht + privacywetgeving van toepassing
- Bevoegde belastingcontroleurs kunnen gegevensbank raadplegen om gerichte vragen te stellen i.k.v. bankonderzoek (belastingfraude of tekenen en indiciën) (art. 322, §5 WIB 92)

Fiscale transparantie – nationaal

Meldingsplicht

Aangifte buitenlandse rekeningen (art. 307, §1, lid 2 WIB 92)

- Sedert AJ 1997
- **Tot 2012:** aanvinken vakje om louter te bevestigen
- **2012-2014:** bestaan vermelden van elke buitenlandse bankrekening waarvan belastingplichtige of één van zijn gezinsleden (echtgenote, wettelijk samenwonende partner, of één van zijn minderjarige kinderen) titularis zijn
- **Vanaf AJ 2015:** melding aan CAP uiterlijk gelijktijdig met aangifte (uitnodigingen voor AJ 2012-2014 worden verstuurd)
 - Rekeningnr. buitenlandse rekening(en)
 - Naam van financiële instelling waarbij men rekening heeft
 - Land waar die rekening werd geopend

Fiscale transparantie – nationaal

Meldingsplicht

Aangifte buitenlandse levensverzekeringscontracten (art. 307, §1, lid 3 WIB 92)

- Sedert AJ 2013
- Bestaan vermelden van elke individueel gesloten buitenlandse levensverzekeringsovereenkomst waarvan belastingplichtige of één van zijn gezinsleden (echtgenote, wettelijk samenwonende partner, of één van zijn minderjarige kinderen) titularis zijn en van het land/landen waar die contracten werden afgesloten
- Type Tak 21 (verzekeringen met gewaarborgd kapitaal en rendement), Tak 22 (bruidsschatverzekeringen en geboorteverzekeringen) en Tak 23 (levensverzekeringen gekoppeld aan een of meer beleggingsfondsen)

Fiscale transparantie – nationaal

Meldingsplicht

Aangifte van betalingen aan belastingparadijzen (art. 307, §1, lid 5 WIB 92)

- Sedert AJ 2011
- Via formulier 275 F
- Aangifteplicht: betalingen in eigen naam/derden - rechtstreeks/onrechtstreeks - aan personen (rechtspersonen/natuurlijke personen) gevestigd in belastingparadijzen (zwarte OESO-lijst + lijst 30 landen KB/WIB)
- Met oog op doelgerichtere belastingcontroles (aftrek beroepskosten, transfer pricing, fiscaal misbruik)
- Niet-aangegeven betalingen: *automatische* verwerping als beroepskost

Fiscale transparantie – nationaal Meldingsplicht

Aangifte van buitenlandse juridische constructies (art. 307, §1, lid 4 WIB 92)

- Sedert AJ 2014
 - Bestaan vermelden van bepaalde juridische constructies waarvan de belastingplichtige (of zijn echtgenote of de kinderen van wie hij het werkelijk genot van inkomsten heeft) oprichter is of (bij weten) begunstigde
 - Eerste categorie: trusts en fiduciaire structuren
 - Tweede categorie: buitenlandse entiteiten, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die niet aan inkomstenbelasting zijn onderworpen of aan een aanzienlijk gunstiger regime
 - **KB's 23 augustus 2015 en 18 december 2015:** limitatieve *black list* tweede categorie
 - Luxemburgse SPF
 - Liechtensteinse Anstalt en Stiftung
 - Jersey Company en Foundation
 - LLC in Delaware
 - Zwitserse Foundation
 - ...
 - Enkel private vermogensstructuren ≠ constructies binnen uitoefening beroepswerkzaamheid
- ➔ **Kaaimantaks is in werking getreden per 1 januari 2015**

Fiscale transparantie – internationaal

Dubbelbelastingverdragen

- 2016: België heeft meer dan 90 DBV
- Inkomstenbelastingen en gewestbelasting $\leftrightarrow$ 2 DBV's voor successierechten (ZWE, FRA)
- Sinds 2007: uitwisseling voor alle belastingen die worden geheven door/ten behoeve verdragsstaat
- Informatie-uitwisseling veelal gebaseerd op art. 26 OESO-Modelverdrag
- Groot inlichtingenverkeer: om nationale fiscale wetgeving van verdragsstaten te doen naleven
- Klein inlichtingenverkeer: alleen relevant voor naleving verdrag
- Vormen van informatie-uitwisseling
 - Op verzoek
 - Automatisch
 - Spontaan
 - Sectoraal
 - Gelijktijdige belastingcontrole - belastingcontrole in het buitenland
- Geen uitwisseling i.g.v.: schending interne procedure en geen bedrijfsgeheimen of in strijd openbare orde
- Geheimhoudingsplicht

Fiscale transparantie – internationaal

Dubbelbelastingverdragen

België heeft met ongeveer 90 staten een dubbelbelastingverdrag in werking. Blinde vlekken zijn vooral te vinden in het Midden-Oosten, Afrika en Zuid-Amerika.

Bron: verslag Rekenhof "Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten" (2 februari 2011).

Fiscale transparantie – internationaal

Tax Information Exchange Agreements

- Gebaseerd op Model van *Global Forum on Effective Exchange of Information* (OESO)
- Enkel beperkt tot uitwisseling fiscale inlichtingen *op verzoek* en mogelijkheid tot aanwezigheid buitenlandse ambtenaren op buitenlands grondgebied ↔ DBV
- Dekt niet alle belastingen (veelal enkel inkomstenbelasting) - vaak doelbindingsvereiste
- Meer dan 18 TIEA's ondertekend (niet allemaal geratificeerd)
- Afgesloten met landen die geen of nauwelijks belasting heffen (belastingparadijzen)
 - Jersey
 - Kaaimaneilanden
 - Monaco
 - Bahamas
 - Liechtenstein
 - ...

Fiscale transparantie – internationaal

Verdrag Wederzijdse Administratieve Bijstand

Verdrag 25 januari 1988 - in werking op 1 december 2000

- Protocol 27 mei 2010
- Administratieve bijstand
 - Uitwisseling inlichtingen – **automatisch, op verzoek of spontaan** (incl. gelijktijdige belastingcontroles en deelname aan belastingcontroles in buitenland)
 - Bijstand bij invordering (incl. conservatoire maatregelen)
 - Betekening van documenten
- Niet voor douanerechten
- Verzoekende Staat moet alle redelijke beschikbare middelen hebben aangewend tenzij i.g.v. onevenredige moeilijkheden
- Geen uitwisseling i.g.v.: schending eigen procedureregels, schending openbare orde, onthulling bedrijfsgeheimen, in strijd met algemeen aanvaarde belastingheffing, discriminatie en te grote administratieve last
- Geheimhoudingsplicht

Fiscale transparantie – internationaal

Overige overeenkomsten

- Benelux-samenwerkingsovereenkomst (29 april 1969) + Protocollen
 - Administratieve samenwerking: inlichtingen uit eigen beweging of op verzoek voor BTW en douane
 - Wederzijdse bijstand ter zake van strafbare feiten
- Administratieve samenwerkingsakkoorden
 - Onderhandeld tussen fiscale administraties - zonder tussenkomst wetgever
 - Gebaseerd op internationale rechtsbronnen
 - Met meer dan 10 landen (VSA, Canada, Denemarken, Frankrijk, Italië, ...)
- *Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)* tussen België en VSA + *International Governamental Agreement (IGA)*
 - Vanaf 1 juli 2014
 - Jaarlijkse verplichting financiële instellingen om info over VSA-inwoners/economisch begunstigten mee te delen (dividendbetalingen, interestbetalingen, commissies, royalty's)
 - Identificeren, rapporteren en documenteren van cliënten

Fiscale transparantie – internationaal

Bijstandsrichtlijn 2011/16/EU

Wet 17 augustus 2013 (art. 338 WIB 92)

- Onderlinge informatie-uitwisseling tussen EU-Lidstaten (incl. gelijktijdige belastingcontroles en deelname aan belastingcontroles in buitenland)
- Niet voor BTW, douanerechten, accijnzen en sociale zekerheidsbijdragen
- Op verzoek, spontaan of **automatisch**
- Verplichte jaarlijkse uitwisseling over lonen (werknemers/bedrijfsleiders), inkomsten uit levensverzekeringen, pensioenen en onroerende inkomsten vanaf **1 januari 2014** in de mate dat zij beschikbaar zijn
- Geen uitwisseling i.g.v.: schending eigen procedureregels, schending openbare orde, onthulling bedrijfsgeheimen, e.d.m.
- Geheimhoudingsplicht

Fiscale transparantie – internationaal

Spaarrichtlijn 2003/48/EU

Wet 17 mei 2004 (art. 338bis WIB 92)

- Jaarlijkse **automatische** gegevensuitwisseling tussen EU-Lidstaten omtrent rentebetalingen verricht aan natuurlijke personen die hun fiscale woonplaats in een andere Lidstaat hebben
- Niet voor pensioenen, toekenningen uit hoofde van verzekeringen, boetes voor te late betaling, dividenden van beleggingen in aandelen (geen ICBE), meerwaarden op aandelen (geen ICBE)
- Renseignering door uitbetalende instantie
- Identiteit en woonplaats, naam en adres uitbetalende instantie, rekeningnr. uiteindelijk gerechtigde, gegevens over rentebetaling

Fiscale transparantie – internationaal

Europese samenwerking inzake btw

- Uitwisseling van alle inlichtingen met oog op een juiste heffing BTW
- Op verzoek, spontaan of automatisch
- Verplicht spontaan i.g.v. gevaar voor belastingderving, vermoedelijk BTW-inbreuk en wanneer controle afhangt van de door Lidstaat van oorsprong verstrekte inlichtingen
- VIES (*VAT Information Exchange System*): gemeenschappelijk computernetwerk - geautomatiseerde uitwisseling gegevens tussen belastingadministraties
- BTW-*fishing expeditions* mogelijk

Fiscale transparantie – internationaal

Ontwikkelingen

Richtlijn 2014/107/EU

- Voor inkomsten per **1 januari 2016**
- Automatische uitwisseling i.v.m. rente, dividenden en vergelijkbare inkomsten, over saldo financiële rekeningen en opbrengsten verkoop financiële activa
- Moet nog worden omgezet naar Belgisch recht

Common Reporting Standard

- België ondertekende op 29 oktober 2014 multilaterale overeenkomst
- Meer dan 50 landen hebben ondertekend, waaronder ook Liechtenstein, Bermuda, Kaaimaneilanden, e.d.m.
- Zwitserland wil ondertekenen in 2018
- Automatische uitwisseling van financiële gegevens (o.m. inzake rente, dividenden en vergelijkbare inkomsten, over saldo financiële rekeningen en opbrengsten verkoop financiële activa)
- Vanaf 2017
- Moet nog worden omgezet naar Belgisch recht
- Belangrijke ontwikkeling voor doorkijkbelasting (voorstel sine dato)

Ethisch handelen belastingplichtige

- Belastingvoordelen nastreven is onder voorwaarden niet ongeoorloofd
 - Optimalisatie moet functioneel zijn ($\leftrightarrow$ FBB constructies en cashgeldvennootschappen)
 - Fiscaliteit is geen massa product meer
 - In globaliteit wordt verwacht dat belastingplichtige 'fair share of taxes' betaalt
 - Fiscaal ethisch beleid gaat een prominentere rol innemen bij het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Ethisch handelen belastingplichtige

- Fiscale keuzes kunnen leiden tot maatschappelijke wrevel en tot imagoschade van belastingplichtige
- Belastingplichtige dient fiscale keuzes en mogelijke imagoschade vanuit een kosten-batenanalyse te benaderen
 - E.g. Ikea motiveert haar fiscale constructies door de bespaarde belastingen te investeren in verlieslatende vestigingen
 - Colruyt toont aan dat zij in België afdoende belastingen betalen

Fiscale rechtshandhaving

- Taak belastingadministratie
 - Correcte toepassing maken van fiscale wetten
 - Restrictieve interpretatie met eerbied voor individuele rechten belastingplichtige
 - Recht op privacy
 - Recht op ongestoord genot eigendom
 - Geen creatie bijkomende voorwaarden door welwillende interpretaties
 - Gaan naar constructief overleg met belastingplichtige
 - Vgl. Nederland: 'horizontaal' toezicht

Fiscale rechtshandhaving

- Taak gerecht
 - Aanvullende functie
 - Streven naar uitgewerkte verstaanbare motivering
 - Vgl. Hof van Justitie ↔ Hof van Cassatie
 - Mogelijkheid tot matigingsfunctie
 - Discussie geheime commissielonen
 - Naar pleitbaar standpunt/redelijke wetstoepassing
 - Naar prospective overruling

Fiscale rechtshandhaving

- Taak professionals en maatschappij
 - Melden van verdachte transacties bij CFI
 - Opgepast voor 'verklikingsmaatschappij'

Tuerlinckx Fiscale Advocaten cvba

Maria-Henriëttalei 1
B-2018 **ANTWERPEN**

T. +32 3 206 21 10
F. +32 3 206 21 19

Place Ste Véronique 10
B-4000 **LIÈGE**

T. +32 4 233 34 36
T. +32 4 233 81 45

Nijverheidsstraat 14
B-2260 **WESTERLO**

T. +32 14 21 01 10
F. +32 14 21 01 19

www.tuerlinckx.eu